

N:o 83.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 maj 1888.

— — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående utarbetande och framläggande af förslag till ordnande af döfstummeundervisningen i riket.

(Första Kammarens tillfälliga utskotts n:o 3 utlåtande n:o 16.)

(Andra Kammarens tillfälliga utskotts n:o 1 utlåtande n:o 7.)

Till Konungen.

Uti skrifvelse den 14 maj 1876 anhöll Riksdagen, att Eders Kongl. Maj:t måtte låta uppgöra förslag till fullständigt ordnande af döfstummeundervisningen i riket, så att icke blott lagstadgad undervisning kunde beredas alla i undervisningsåldern varande döfstumma barn inom landet, utan ock ändamålsenliga åtgärder vidtagas för åstadkommande af en för ändamålet fullt nöjaktig lärarebildning. Sedan i anledning af berörda skrifvelse Eders Kongl. Maj:t den 30 december samma år uppdragit åt en komité att verkställa utredning och afgifva förslag angående denna angelägenhet, afgaf komitén den 15 augusti 1878 underdånigt betänkande och förslag till döfstummeundervisningens ordnande, öfver hvilket förslag Eders Kongl. Maj:t samma år inhemtat landstingens yttranden. Såsom ett lämpligt första steg till denna undervisnings ordnande hade Eders Kongl. Maj:t emellertid dessförinnan år 1877 föreslagit Riksdagen upprättande af trenne provisoriska statsanstalter för undervisning af döfstumma i åldern 15—30 år, hvarefter dylika anstalter jemväl kommit till stånd i Vadstena, Skara och Bollnäs.

Enligt nämnda komités förslag, hvilket blef af flertalet landsting gilladt i dess hufvudgrunder och hvaremot anmärkningar framställes förnämligast i afseende å den föreslagna indelningen af landet i distrikter för undervisningens ordnande, skulle de bidrag, staten borde lemna för ifrågavarande ändamål, oberäknadt inspektionskostnaden, som ansåges obetydlig, uppgå under den erforderliga öfvergångstiden till 181,233 kronor 33 öre och sedermera till 188,033 kronor 33 öre.

För närvarande lemna Riksdagen, oberäknadt det anslag af 60,000 kronor, som utgår till döfstummeinstitutet vid Manilla, samt sammanlagdt 49,200 kronor till de tre anstalterna för öfverårige döfstumma, derjemte ett årligt anslag af 50,000 kronor till understöd och uppmuntran åt mindre uppfostringsanstalter för medellösa döfstumma, i hvilket sistnämnda anslag ingår ett belopp af 2,000 kronor till barn, som äro på samma gång döfstumma och blinda. Att utan allt för stor ytterligare uppoffring från statens sida en ordnad undervisning för alla döfstumma kan åstadkommas, torde sålunda framgå vid en jemförande blick på å ena sidan det från staten nu utgående belopp för detta ändamål samt å andra ofvan omförmälda, af komitén härutinnan gjorda beräkningar.

Om ock det erkännande bör gifvas, att åtskilligt redan blifvit uträttadt för döfstummeundervisningen, återstår dock ännu mycket ogjort. De redan befintliga anstalterna, utgörande, oberäknadt förenämnda af staten upprättade tre provisoriska anstalter för öfverårige döfstumma, ett antal af fjorton, behöfva i allmänhet omorganiseras och inpassas i en bestämd plan för det hela, så vida undervisningen i dem skall kunna så höjas, att hon blir i full mening välsignelsebringande. Det antal lärjungar, som för närvarande undervisas i de 14 nämnda anstalterna, utgör omkring 600. Antalet döfstumma i hela riket år 1877 utgjorde enligt uppgift i komiténs betänkande 4,639 eller 10,5 på hvarje 10,000 af befolkningen. Statistiska centralbyrån beräknar hela antalet döfstumma år 1880 till 4,834, hvilket antal lärar år 1885 höjt sig till 4,954. Nämnda komité har beräknat antalet bildbara döfstumma barn i läroåldern för år 1877 till 862. Då hela antalet döfstumma under tidsperioden 1877 till 1885 ökats från 4,639 till 4,954, synes med temlig säkerhet kunna antagas, att samtliga bildbara döfstumma barn i lämplig undervisningsålder utgöra åtminstone 900. Enär af dessa omkring 600 åtnjuta undervisning i befintliga läroanstalter, återstår således att bereda tillfälle till undervisning åt ytterligare omkring 300 döfstumma barn.

Att beredandet af undervisning och uppfostran åt samtliga döfstumma barn i vårt land är en humanitetsfråga af framstående vikt, som

ju förr desto hellre bör vinna sin lösning, lider intet tvifvel. Utom det att först derigenom den i 1842 års folkskolestadga uttalade grundsats, att alla i skolåldern varande barn böra till undervisning i skola inställas, skulle varda förverkligad, torde äfven böra ihågkommas, att det döfstumma barnet i vida högre grad än det fullsinnade är i behof af undervisning.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen, hos hvilken framställning i ämnet skett, hos Eders Kongl. Maj:t anhålla, att för nästa lagtima riksdag måtte framläggas sådant förslag till ordnande af döfstummeundervisningen i riket, som Riksdagen år 1876 begärt.

Stockholm den 12 maj 1888.

Med undersåtlig vördnad: